

ГОЛОВНА УПРАВА СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

С Т А Т У Т
СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
/ Затверджений Другим Великим Вічем СВУ/
в Нью-Йорку 17-го травня 1959р.

Нью-Йорк, 1959 р.

I. ІДЕОЛОГІЧНО-ПРОГРАМОВІ ЗАСАДИ СВУ

1. Спілка Визволення України/скорочено СВУ/ є загально-українською, антикомуністичною й антифашистівською політичною організацією;
2. СВУ на чужині є спадкоємцем Спілки Визволення України, що діяла на засадах Української народної Республіки в підпільних умовах під московською окупацією та продовжує її визвольну справу в боротьбі за відновлення й закріплення Української держави в межах її етнografічних і історичних земель;
3. ІДЕАЛІЗМ є основою українського християнського світогляду Спілки Визволення України;
4. СВУ має ПРОГРАМУ та стратегію й тактику визвольної боротьби, що відповідають етапам відновлення самостійності Української Держави: національного й соціального визволення, державного закріплення й мирного будівництва.

II. МЕТА, ФОРМИ І ЗАСОБИ ДІЯЛЬНОСТІ СВУ

5. Метою СВУ є: визволення України й українського народу від національного й соціального поневолення. Для здійснення цієї мети СВУ веде революційно-визвольну боротьбу проти всіх ворогів української державності за її здобуття.
6. Форми й засоби:
 - а/ СВУ бере участь в акціях загально-українського самостійницького визвольного фронту, як також такі акції ініціює і переводить власними силами;
 - б/ підготує кадри для революційної боротьби за визволення України, закріплення її державності й мирного будівництва;
 - в/ співпрацює з усіма поневоєними й загроженими Москвою народами, які борються за своє визволення з московського ярма, або змагаються за збереження своєї державної незалежності загроженої імперіалістичною Росією;
 - г/ шляхом публікацій, інформацій, доповідей та наукових праць в українській і чужих мовах розкриває незмінну імперіалістичну суть білої і червоної Москви супроти поневоєних Росією народів, як політику русифікації, народобичства, національного гноблення та колоніального визиску;
 - г/ нав'язує зв'язки та співпрацює з антикомуністичними силами у вільному світі з метою координації спільних дій проти замірів червоної Москви запанувати над усім світом, як також приєднує союзників для української визвольної справи;

III. ЧЛЕНСТВО СВУ Й ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

7. Членом СВУ може стати кожний/на/ українець/українка/ від 18 років життя, що погоджується з Програмою й Статутом СВУ та зобов'язується виконувати всі постанови й розпорядження керівних органів СВУ.
8. Членом СВУ не може бути українець/українка/, який/яка/ належить до комуністичних або прокомуністичних організацій, як також той/та/ що співпрацює з колами, які проповідують "непередішення" у питанні майбутнього України й інших поневоєних Росією країн. Членами СВУ не можуть бути особи карні за кримінальні вчинки.
9. Кандидатів у члени СВУ приймає місцева Управа Осередка якщо ж немає осередків то Крайова Управа або Орг. Бюро СВУ.

- а/Кандидатів у члени СВУ прийнятих Осередком затверджує Крайова Управа або Орг.Бюро після чого вони стають дійсними членами СВУ.
б/Крайова Управа й Орг.Бюро мають право відхилити прохання кандидата про його прийняття в члени СВУ подаючи на це мотиви.
10. В країнах де лише в одній місцевості перебувають українці в незначній кількості й можна створити лише один Осередок СВУ, він називається "Самостійним Осередком". Члени цього Осередка підлягають безпосередньо Головній Управі СВУ. Поодинокі члени СВУ в різних країнах також підлягають безпосередньо ГУ СВУ.
11. Дія вступу в члени СВУ потрібно:
а/ офіційна заява кандидата з декларацією про визнання ним Програми й Статуту СВУ й зобов'язанням виконувати постанови й рішення керівних органів СВУ;
б/ рекомендація двох членів СВУ, що знають кандидата.
12. Членства СВУ може зриватися кожний на підставі поданої заяви з мотивами свого рішення.
13. Члени СВУ може бути виключений з СВУ за:
а/ невиконання членських обов'язків передбачених Статутом СВУ;
б/ порушення ідеологічних засад і Програми СВУ;
в/ вчинки проти української громади й неморальну поведінку;
г/ кримінальні злочини.
14. Виключення на підставі Параг.13-го здійснюють:
а/ члена СВУ-загальні збори Осередка, Крайова Управа й Орг.Бюро СВУ;
б/ голову й членів Управи й Контрольної Комісії Осередка-Крайова Управа чи Орг.Бюро СВУ;
в/ членів Самостійного Осередка та індивідуальних членів СВУ, які безпосередньо підлягають ГУ СВУ виключає ГУ СВУ;
г/ голову й членів Крайової Управи й Контрольної Комісії СВУ-Крайова Рада СВУ;
Г/ Головна Рада СВУ може виключити з СВУ кожного керівного й рядового члена СВУ без винятку.
15. Кожний виключений член СВУ має право оскаржити своє виключення:
а/ члена Осередка СВУ- в Крайовій Управі або Орг.Бюро, а коли член виключений був Крайовою Управою або Орг.Бюром, то оскаржити може це рішення лише на Крайовому З'їзді. Член Самостійного Осередка СВУ або індивідуальний член СВУ відкликається до Головної Ради СВУ;
б/ голова й члени Управи Осередка й Контрольної Комісії Осередка СВУ на Крайовій Раді СВУ;
в/ голова й члени Крайової Управи й Контрольної Комісії-на Крайовій Раді СВУ;
г/ голова й члени ГУ СВУ і голова та члени Головної Контрольної Комісії на черговому Великому Вічі СВУ, а голова ГУ СВУ в нагльї потребі також на Надзвичайному Великому Вічі СВУ;
16. Члени СВУ зобов'язані:
а/ свою діяльність присвятити праці й боротьбі за визволення України;
б/ провадити її згідно Програми й Статуту СВУ та рішень керівних органів СВУ;
в/ дбати про єдність українського народу у спільній боротьбі за своє визволення, пропагувати ідею консолідації українських визволь-

них самостійницьких сил на базі безкомпромісного самостійництва і власним прикладом здійснювати ці засади;
г/активно працювати в Осередку чи в інших органах СВУ;
г/дбати про піднесення свого національного, політичного й культурного рівня, передплачувати пресовий орган СВУ та підтримувати фінансово усі видання СВУ;
д/вплачувати місячні вкладки згідно рішень Головної Управи, Крайової Управи, Організаційного Бюра й Управи Самостійного Осередка;
е/допомогати морально й матеріально тим членам СВУ, які знайдуться в потребі.

17. Членам СВУ мають право:

а/вибирати та бути вибраними до всіх органів та закладів СВУ;
б/користати з усіх надбань СВУ;
в/одержувати моральну й матеріальну підтримку з боку СВУ;
г/у разі смерті чи пошкоджень в активній боротьбі за ідеї СВУ, Спілка Визволення України та окремі її члени мають дбати про забезпечення найближчої родини потерпілих моральною, а в разі спроможності і матеріальною опікою.

IV. НАЙВИЩІ ЗАКОНОДАВЧІ ОРГАНИ СВУ

18. Законодавчими органами СВУ є:

а/Велике Віче СВУ є навичим законодавчим органом СВУ, а в надзвичайних випадках - Надзвичайне Велике Віче СВУ у яких беруть участь: голова Головної ради СВУ, голова й члени Головної Управи й Головної Контрольної Комісії СВУ, голови Крайових Управ, голови Організаційних Бюр, голови Самостійних Осередків та делегати вибрані за ключем: один делегат на 10 членів СВУ. Якщо членів СВУ на якомусь терені є менше 10, делегати до Великого Віча СВУ не вибираються, а таку клітину СВУ чи терен репрезентує лише голова Крайової СВУ, чи голова Організаційного Бюра;
б/ухвали звичайного і надзвичайного Великого Віча СВУ, переводяться шляхом делегатських з'їздів або шляхом референдумів, якщо немає можливості відбутися Віче прийвним порядком;
в/Велике Віче СВУ, відбувається раз на три роки. На вимогу більшості членів Головної ради СВУ, може бути скликане Надзвичайне Велике Віче СВУ;
г/якщо після трирічного терміну, через якісь особливі обставини, чи перешкоди немає можливості скликати чи перевести чергове Велике Віче, Головна Управа далі виконує свої функції, за винятком змін Програми й Статуту та ліквідації СВУ;
г/Велике Віче СВУ є правосильним, якщо є заступлена половина з усіх голосів делегатів. Поодинокі терени чи клітини СВУ мають право передавати свої голоси через уповноваження іншим теренам, які беруть участь у Вічі, при умові, що самі не мають змоги бути на Вічі безпосередньо;
д/у випадку коли на означений реченець Великого Віча СВУ з якоїсь причини не може бути заступлена половина голосів делегатів/ і даних їм уповноважень/ Велике Віче СВУ, чи Надзвичайне Велике Віче СВУ відбувається на дві години пізніше означеного часу та є правосильним при лобій кількості присутніх делегатів.

19. Велике або Надзвичайне Велике Віче СВУ:

- а/затверджує кандидатуру на Почесного Голову;
- б/вибірає голову Головної Ради СВУ;
- в/вибірає голову його заступників і членів Головної Управи СВУ;
- г/вибірає голову й членів Головної Контрольної Комісії;
- д/заслухує звіти: голови Головної Ради СВУ, Головної Управи й Головної Контрольної Комісії СВУ;
- е/схвалює або не схвалює роботу уступаючих керівних і контрольних органів СВУ;
- є/ухвалює, доповнює чи змінює Програму й Статут СВУ;
- ж/приймає рішення в ідеологічних питаннях;
- з/намічає напрямні діяльності СВУ;
- и/затверджує Бюджет СВУ;
- і/ виносить рішення в оскаржених справах;

20. Головна Рада СВУ є законодавчим органом між Великими Вічами СВУ.

До Ради входять: голова Ради і голова й члени Головної Управи й Головної Контрольної Комісії СВУ, голови Крайових Управ і Орг. Бюр СВУ, Крайові уповноважені Головної Управи по організації клітин СВУ, голови Самостійних Осередків, як також визначні члени СВУ вибрані Великим Вічем СВУ.

Компетенції Головної Ради СВУ:

- а/уточнювати й посприяти напрямні діяльності цілості СВУ, які були ухвалені останнім Великим Вічем СВУ та виносити рішення в оскаржених справах. Усі рішення Ради є правосильні при звичайній більшості голосів;
- б/заслуховувати звіти Головної Управи й Головної Контрольної Комісії СВУ, як також звіти Крайових органів СВУ.
- в/скликання Ради відбувається не менше одного разу на два роки, яка є компетентна вирішувати справи коли в її нарадах беруть участь крім голови Головної Ради й голови Головної Управи й Головної Контрольної Комісії СВУ, половина складу крайових представників: голів Крайових Управ, голів Орг. Бюр, голів Самостійних Осередків і крайових уповноважених ГУ СВУ;
- г/наради Головної Ради можуть відбутися явним порядком та шляхом референдумів. Про скликання Ради, її члени повинні бути повідомлені за місяць перед реченням з поданням порядку нарад;
- д/Раду скликає, як заповідає/ у випадку референдуму/ голова Головної Ради СВУ в порозумінні з ГУ СВУ і Головною Контрольною Комісією СВУ, або на вимогу більшості клітин СВУ.

У. НАЙВИЩИЙ КЕРІВНИЙ І КОНТРОЛЬНИЙ ОРГАН СВУ

21. Головна Управа СВУ є найвищим керівним органом СВУ. Вона складається з двох-трьох членів та двох заступників членів ГУ СВУ;

а/до складу Головної Управи СВУ входять: голова, три заступники голови, генеральний секретар та керівники таких відділів: організаційного, військового, політичного, молоді, фінансово-господарського, земельних справ та відділу жіноцтва.

Примітка: Політичний відділ має підвідділи: преси й інформації та пропаганди.

- б/Головна Управа виконує функції щоденного керівництва всією мережею СВУ в цілому світі. Репрезентує СВУ на зовні та втримує зв'язки з центральними українськими й чужинськими організаціями й установами; в/у випадку вибуття члена ГУ СВУ, його місце автоматично займає заступник члена ГУ СВУ, за винятком місця голови ГУ СВУ та його заступників;
- г/ у випадку декомплектації складу ГУ СВУ, керівництво кількох відділів ГУ може бути зосереджене в одних руках, однак число членів ГУ СВУ не може бути менше п'яти;
- г/ Головна Управа вирішує всі справи звичайною більшістю голосів. У випадку рівності голосів перерішує додатковий голос голови ГУ СВУ. Рішення ГУ СВУ є правосильними при участі половини складу керівників відділів ГУ СВУ;
- д/якщо зайде потреба, ГУ СВУ має право організувати додаткові відділи, комісії чи заклади;

22. Для організування клітин СВУ, Головна Управа затверджує уповноважених з тим, що кожночасно може свої уповноваження відкликати й передати його іншим, якщо уповноважений не відповідає вимогам ГУ СВУ.

23. Країна й місце осідку ГУ СВУ визначається рішенням Великого Віча СВУ, або Головної Ради, а у надзвичайних випадках, місце осідку ГУ може бути змінено за рішенням самої ГУ СВУ й Головної Контрольної Комісії.

24. Головна Контрольна Комісія СВУ є найвищим контрольним органом СВУ.

Вона складається з голови, двох членів і двох заступників членів. У випадку декомплектації число членів Головної КК не може бути менше.

а/Головна Контрольна Комісія переводить контроль діяльності всіх ділових органів СВУ, слідкує за виконанням ними постанов Великого Віча СВУ й Головної Ради СВУ та за дотриманням в діяльності СВУ приписів Програми й Статуту СВУ;

б/Головна КК кожночасно має право перевести контроль діяльності Головної Управи СВУ чи поодиноких клітин СВУ. За період діяльності ГУ СВУ між двома Великими Вічами СВУ, контролю ГУ СВУ мусить бути переведена найменше два рази за три роки;

в/у випадку порушення програмових, чи статутарних засад СВУ Головною Управою, Головна Контрольна Комісія має право домагатися скликання Головної Ради СВУ або Надзвичайного Великого Віча СВУ.

УІ. КРАЙОВІ ОРГАНИ СВУ

25. Крайова Спілка Визволення України діє на теренах поодиноких країн поселення українців;

а/крайові керівні органи СВУ до моменту скликання установчого З'їзду очолюють уповноважені Головної Управи СВУ, які організують Організаційні Бюра в складі: голови, секретаря, фінансового та двох членів;

б/завдання Орг. Бюра є підготувати скликання установчого Крайового З'їзду СВУ, який вибирає Крайову Управу СВУ й Крайову Контрольну Комісію. Після цього функції Орг. Бюра перебирає на себе Крайова Управа;

26. Якщо в якійсь країні члени СВУ розпорознені в різних місцевостях і немає змоги створити осередки СВУ, то ці поодинокі члени СВУ підлягають безпосередньо Крайовій Управі СВУ, якщо вона має за базу один осередок у місці свого осідку.

27. Крайовий З'їзд СВУ є найвищим законодавчим органом Крайової СВУ у якому беруть участь голова й члени Крайової Управи СВУ, голова й члени Крайової Контрольної Комісії, голови місцевих Осередків та депутати від Осередків вибрані за ключем: один делегат на п'ять членів СВУ;

а/Крайовий З'їзд відбувається раз на два роки, а на вимогу більшості членів Крайової Управи або Крайової Контрольної Комісії може бути скликаний Надзвичайний Крайовий З'їзд СВУ. Цю вимогу мусить затвердити Крайова Рада СВУ;

б/Крайовий З'їзд може бути переведений лише приватним порядком з участю делегатів. Він є правосильним коли в ньому бере участь половина усіх делегатів. Якщо ж цього кворому немає, З'їзд відбувається на годину пізніше визначеного часу, а його рішення є правосильними при любій кількості делегатів.

28. Крайовий З'їзд СВУ:

- а/визначає голову й членів Крайової Управи;
- б/визначає голову й членів Крайової Контрольної Комісії;
- в/заслухає звіти з діяльності Крайової Управи й Контрольної Комісії;
- г/схвалює чи не схвалює роботу уступаючих органів Крайової Управи;
- д/затверджує пропозиції про зміну чи доповнення Статуту СВУ для передання їх на розгляд черговому Великому Вічу СВУ;
- е/намічає напрявні діяльності Крайової Управи СВУ, керуючись вказівками Великого Віча СВУ, Головної Ради СВУ й Головної Управи СВУ;
- ж/затверджує Бюджет Крайової Управи СВУ;
- з/вносить рішення в оскаржених справах;

29. Рішення Крайового З'їзду СВУ, порядком інформації мають бути надіслані Головній Управі СВУ;

30. Крайова Рада СВУ є законодавчим органом Крайової СВУ між двома Крайовими З'їздами. До Крайової Ради входять: голова й члени Крайової Управи, голова й члени Крайової Контрольної Комісії та голови місцевих осередків. Завдання Крайової Ради СВУ є: уточнювати, чи поширювати напрявні діяльності Крайової Управи ухвалені останнім Крайовим З'їздом СВУ та вносити постанови в оскаржених справах. Усі рішення Ради є правосильними при звичайній більшості голосів.

Рада є правосильною коли в ній крім голови Крайової Управи та голови Крайової Контрольної Комісії бере участь половина складу представників від Осередків. Рада скликається в міру потреби, його скликає Крайова Управа в порозумінні з Крайовою Контрольною Комісією. Голова Крайової Управи СВУ головує на Крайовій Раді СВУ.

31. Крайова Управа СВУ є постійно-діючим найвищим органом Крайової СВУ. Функції і розподіл керівництва в КУ СВУ такі самі, що і в ГУ СВУ. Якщо є потреба, КУ СВУ має право організувати додаткові відділи, комісії, чи заклади або об'єднувати окремі відділи;

а/Крайова Управа виконує функції щоденного керівництва всередині та мережою СВУ на своєму терені на підставі рішень і постанов Крайового З'їзду СВУ й Крайової Ради СВУ, репрезентує СВУ терену на зовні та втримує зв'язки з чужинецькими й українськими організаціями даної країни;

б/Крайова Управа вирішує усі справи звичайною більшістю голосів. У випадку рівності голосів перерішує додатковий голос голови Крайової Управи СВУ. Число членів КУ не може бути менше трьох.

32. Крайова Контрольна Комісія є найвищим контрольным органом Крайової СВУ. Вона складається з: Голови, двох членів та одного заступника членів Комісії. Функції та права й обов'язки Крайової Контрольної Комісії у відношенні до Крайової СВУ такі самі, що й у Головній Контрольній Комісії СВУ. Контроль діяльності Крайової Управи СВУ має бути переведена обов'язково один раз за час діяльності Управи між двома з'їздами. Число членів Крайової Контрольної Комісії не може бути менше двох.

VII. ОСЕРЕДОК СВУ

33. Для створення Осередку СВУ потрібно не менше 5-ти членів. До Управи Осередку входять голова та два члени. Осередок, що нараховує 20 і більше членів вибирає до своєї Управи потрібну кількість членів для очолювання відділів за зразком побудови Крайової Управи СВУ. Голова та члени Управи Осередку вибираються загальними Зборами Осередку на один рік.

34. Загальні Збори Осередку є його найвищим органом. Якщо в Осередку нараховується 20 або більше членів, Загальні Збори вибирають Управу Осередку та Контрольну Комісію, яка складається з голови й двох членів. Загальні Збори є правосильними, якщо в них приймає участь половина членів Осередку. Ухвали приймаються звичайною більшістю голосів.

35. Загальні Збори Осередку заслухують звіти з діяльності Управи Осередку й Контрольної Комісії. Схвалюють чи не схвалюють роботу уступаючих органів Осередку, намічають напрямні діяльності Управи Осередку, затверджують бюджет та виносять рішення в оскаржених справах. Звичайні Збори Осередку відбуваються не менше ніж раз на три місяці з тим, що на протязі року одні з них є Загальними, річними, перевибірчі. Звичайні Збори Осередку затверджують кандидатів у члени СВУ на підставі прийнятих Управою Осередку заяв.

36. Управа Осередку СВУ й Контрольна Комісія Осередку затверджуються Крайовою Управою СВУ чи Орг. Бюром СВУ на підставі протоколу установчих, чи чергових Загальних Зборів Осередку, на яких відбулися перевибори-попередньої Управи Осередку;

а/ Управа Осередку є найвищим керівним його органом між двома Загальними Зборами, яка керується у своїй роботі напрямними Крайової Управи СВУ чи Організаційного Бюра. Управа Осередку приймає заяви від кандидатів у члени СВУ та рекомендує їх для затвердження Звичайними Зборами Осередку, збирає членські вкладки, репрезентує СВУ назовні й провадить у життя всі завдання СВУ на терені свого осідку.

37. Функції, права і обов'язки Контрольної Комісії Осередку такі самі, як і Крайової Контрольної Комісії, але терміном одного року, тобто в часі між Загальними перевибірчими Зборами Осередку.

VIII. САМОСТІЙНИЙ ОСЕРЕДОК.

38. Структура та функції Самостійного Осередку такі самі, як і звичайного Осередку СВУ з тим, що Управа Самостійного Осередку підлягає безпосередньо Головній Управі СВУ /див. парагр.10/.

IX. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЧЛЕНСТВО СВУ

39. На випадок, коли в якійсь країні чи місцевості не можна створити Осередку СВУ через брак відповідної кількості членів, бажаючи належати до СВУ можуть підпорядкуватися безпосередньо: ГУ СВУ, якщо це - країна, а коли місцевість, то Орг. Бюро чи Крайовій Управі СВУ на базі індивідуального членства. В такому випадку прийняття в члени СВУ переводить безпосередньо ГУ СВУ, Орг. Бюро чи Крайова Управа СВУ на підставі заяви кандидата. Індивідуальні члени СВУ виконують постанови й рішення зверхніх органів на підставі обіжників та інструкцій ГУ СВУ, Крайової Управи чи Орг. Бюро.

X. ФІНАНСИ СВУ

40. Фінансові засоби СВУ складаються з:
а/членських внесків;
б/прибутків з видавничої діяльності;
в/пожертв, збірок, дотацій та прибутків від комерційних та інших закладів СВУ.

XI. ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

41. При Головніт Управі СВУ діє Фонд Української Культури ім. Академіка Сергія Бфремова, ціллю якого є:
а/видавати наукові, політичні й культурні праці українською та чужими мовами, які ослужитимуть українському народові та українській визвольній справі;
б/фонд є закладом загальнонаціональним і не ставить собі комерційної мети;
в/діяльність фонду, його керівні органи та структура регулюються внутрішнім правильником.

42. Крайові Управи СВУ, Орг. Бюро, Осередки та індивідуальні члени повинні дбати про інтереси Фонду, створюючи на місцях Комітети Сприяння Фондові Української Культури як джерела його матеріальної бази.

XII. ВІЙСЬКОВИЙ ВІДДІЛ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СВУ

43. При Головніт Управі СВУ діє Військовий Відділ, структура та діяльність якого регулюються внутрішнім правильником.

XIII. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОЗНАКИ СВУ

44. Спілка Визволення України має такі організаційні ознаки:
а/Емблема СВУ: державний герб-тризуб з хрестом, обрамований вінком з дубового листа. Вживається на фірмових блянках, на круглій печатці й членських книжках;
б/привітання СВУ в листуванні: "З Богом за Україну!";
в/Головна Управа СВУ видає членству СВУ членські книжки;
г/прапором СВУ є український державний синьо-жовтий стяг;
д/пропагандивне гасло СВУ: "Держава понад партіями!", "Нація над класами!";
е/Загальне гасло СВУ: "Бог і Україна".

XIV. РОЗВ'ЯЗАННЯ СВУ

45. Спілка Визволення України може бути розв'язана лише тоді, коли буде відновлено Українську Державу в етнографічних і історичних межах України.